

tekst: *Quadrant Studieburo*

Vredestraat, Berchem

Opdrachtgever:

Stad Antwerpen – district
Berchem
Gert De Wilde
Desguinlei 33
2018 Berchem
T +32 (0)3 286 40 11
gert.dewilde@stad.antwerpen.be

Opdrachthouder ontwerp:

Quadrant Studieburo
Benny Theyskens
Dorpsstraat 202
3078 Kortenberg (Meerbeek)
T +32 (0)2 757 09 00
info@quadrant.be
www.quadrant.be

Opdrachthouder uitvoering:

De Clerck Aannemingen
Bart Mijndendonckx
Lilsedijk 50
2340 Beerse
T +32 (0)14 62 22 11
info@dca.be
www.dca.be

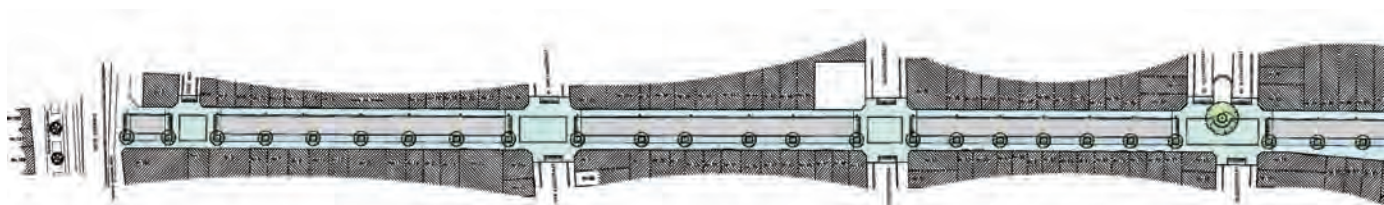
© foto: David Buyle (Steunpunt Straten)

Historische referentie

Het ontwerp voor de herinrichting van de Vredestraat is een uitvoering van de structuurschets voor Oud-Berchem – Groenenhoek, wijken van het district Berchem (Antwerpen). Eén van de essentiële onderdelen van deze structuurschets betrof de vernieuwing openbaar domein. Het ontbrak Oud-Berchem immers aan een stedelijk plein, dat rekening hield met de historische context van de wijk.

De statige huizen en woonstraten gelegen rondom het nu honderd jaar oude Sint-Mariagasthuis, tegenwoordig een rusthuis, vormden het decor voor een nieuw stedelijk plein: een 'Piazza' van en voor wijk.

Uit historische analyse bleek dat er zich aan de voorzijde van dit vroegere gasthuis een drietal pleintjes bevonden waarop de aanplantingen een bepaalde 'insigne' vormden. De straat werd in de loop van de tijd ingenomen door het gemotoriseerd verkeer. Het waardevolle groen vóór het rusthuis verdween en werd vervangen door een asfaltvlakte. Het opnieuw in beeld brengen van deze 'verloren plek', de centrale ligging ervan maar ook het verhaal achter deze ruimte vormden de uitgangspunten om het plein te ontwerpen. Er werd getracht een hedendaags verhaal toe te voegen in het ontwerp: een open plein aangevuld met een nieuw insigne, geïnspireerd op het oude patroon van plant-

© Quadrant

De verharding op de kruispunten in de Vredestraat is dezelfde als op het plein

soenen. Zo kreeg de straat een uniek plein met een eigen kenmerk. Het plein en de as van de Vredestraat zijn als een samenhangend geheel ontworpen.

Inrichtingsprincipes

Een aantal elementen zijn bepalend geweest voor het ontwerp van de Vredestraat.

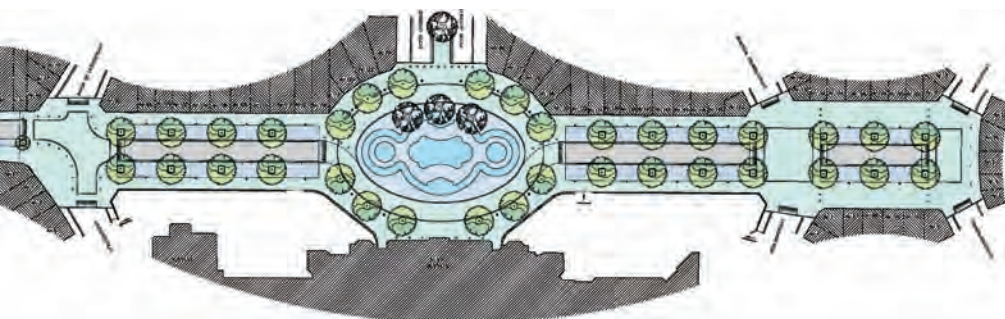
- De Victor Jacobslei sluit loodrecht aan op het plein en vormt een historische as tussen kerk en Sint-Mariagasthuis. De herinrichting van het plein versterkt deze as.
- De aanleg van het plein en de verbrede voetpaden zijn in eerste instantie bedoeld om ruimte te creëren voor de wijkbewoners.
- De groenaanleg verhoogt de leefbaarheid en beeldkwaliteit van de versteende ruimte. Het groen in de Vredestraat past in een verbreding van de groenstructuur voor gans de wijk.

Drieledige as

De Vredestraat bestaat uit drie delen die nauw aansluiten bij elkaar. Het eerste gedeelte van de straat sluit aan op de Grote Steenweg, een stedelijke invalsweg naar het Antwerpse stadscentrum. Dit deel is ontworpen als woonstraat met parkeren aan één zijde en is voorzien van kleinschalige groenaanplantingen tussen de parkeerstroken. Dit stuk van de Vredestraat bevat heel wat gewone burgerwoningen met iets minder 'grandeur' dan de andere delen van de straat.

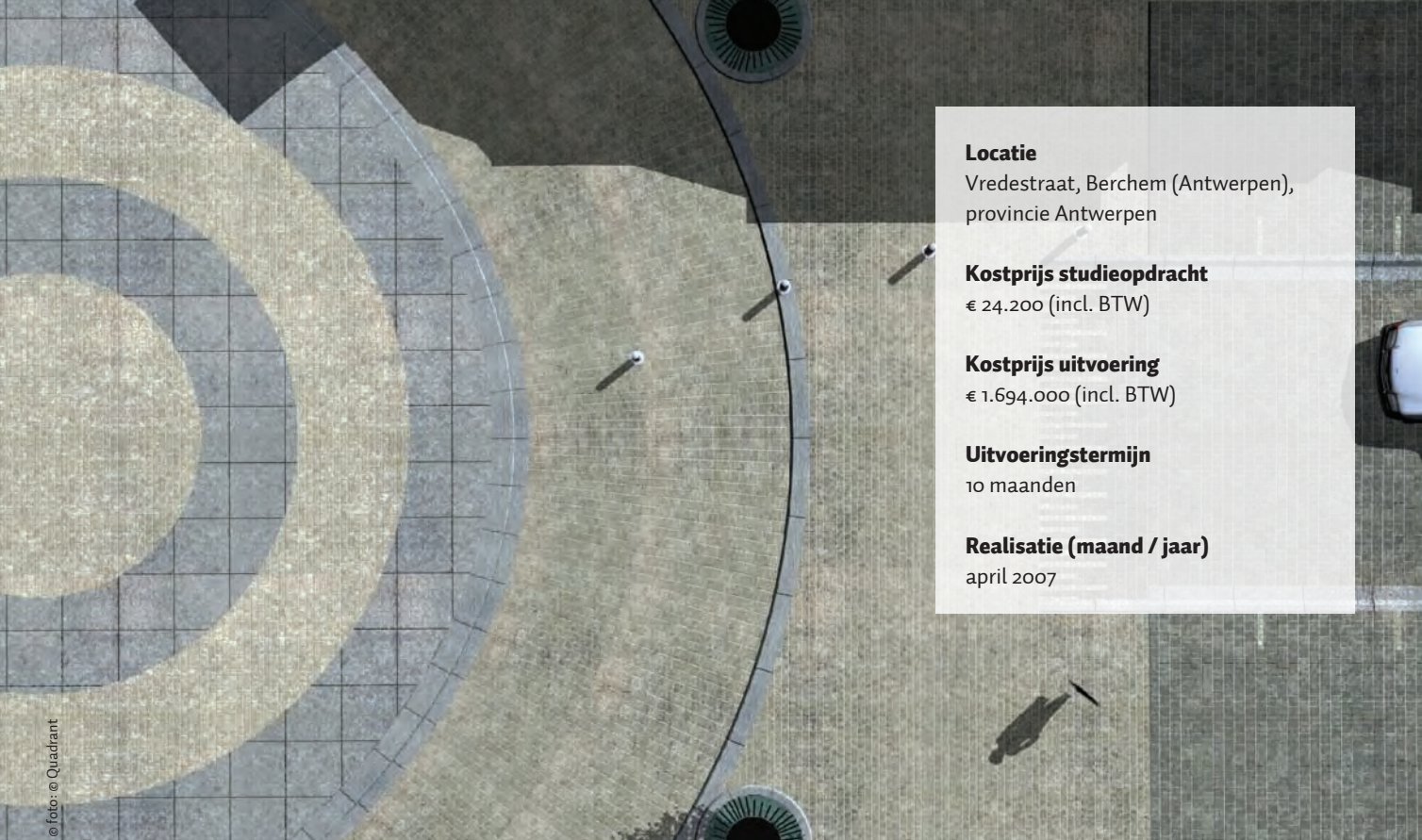
Er is geopteerd om eenvormige materialen te gebruiken, afgewerkt met de nodige detaillering zoals boomroosters, sfeerverlichting ed. zodat een sober maar mooi afgewerkt straatbeeld ontstaat. De kruispunten met zijstraten zijn aangelegd als attentiepunten met natuursteenverharding.

Het tweede deel van de as vormt de eigenlijke Piazza; een plein met reminiscenties naar het oorspronkelijk plein. Het verkeer wordt langsheen het plein geleid zodat de ruimte een geheel vormt met de historische Victor Jacobslei. Een subtiele doorsteek aan het uiteinde van deze straat geeft de automobilisten de mogelijkheid zonder moeilijkheden terug te keren richting Driekoningenstraat, de winkelas van Berchem. De drie bestaande bomen werden geïntegreerd in het pleinontwerp.

Het Sint-Mariagasthuis met het vernieuwde plein is een blikvanger in Oud-Berchem

Ontwerptekening Vredestraat: een drieledige as

Locatie

Vredestraat, Berchem (Antwerpen), provincie Antwerpen

Kostprijs studieopdracht

€ 24.200 (incl. BTW)

Kostprijs uitvoering

€ 1.694.000 (incl. BTW)

Uitvoeringstermijn

10 maanden

Realisatie (maand / jaar)

april 2007

© foto: © Quadrant

Ontwerpdetail van de aansluiting tussen plein en straat

De voetpaden vormen aan deze zijde één geheel met het plein. Een opstand in blauwe steen verhindert het oprijden van het plein en aan de rand parkeren is niet mogelijk zonder het verkeer te hinderen. Vóór het rusthuis is er voldoende plaats voor kortstondig halteren van enkele voertuigen en voor hulpdiensten.

Het derde deel van de as behoort ook tot de Piazza en wordt gevormd door enerzijds een bomenlaan waar de parkeermogelijkheden zijn geoptimaliseerd en anderzijds een zachte overgang van de voetpaden naar plein. De sfeerverlichting werd doorgetrokken zodat er een eenheid ontstaat in beeld van straat en plein.

Betrokkenheid omwonenden

Bijzondere aandacht ging naar de communicatie en betrokkenheid van de omwonenden. Hiervoor werd een aparte communicatieplanning voorgesteld, in samenwerking met de wijk- en informatiedienst van het district Berchem.

Na veelvuldige inspraakmomenten, waarbij met zoveel mogelijk toekomstige gebruikers en bewoners rekening werd gehouden, is het ontwerp verder technisch uitgewerkt. De ontwerpopdracht gebeurde in nauwe samenspraak met de stad Antwerpen en het district Berchem. ■

© David Buyle (Steunpunt Straten)

De bestaande bomen werden behouden. Nieuwe bomen werden aangeplant als aanvulling van de groenstructuur in de wijk